

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.

Merkez : Meşrutiyet Cad.No:29/21 06420 Y.Şehir/ANKARA **Y.M.M.** : Sakıp ŞEKER
Vergi Dairesi-Sicil No: Çankaya V.D.- 4960020316 **Bağlı Olduğu Oda:** Ankara YMM Odası (861)
Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43 **Sicil No :** 06102016
Fax : (312) 417 66 73 **Mühür No :** 898
E-mail : Kanitymm@superonline.com

SİRKÜLER NO : 2004/25

Ankara, 05/04/2004

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATLERİNE,

A- KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMELERİNİN VERİLME SÜRESİ 15 NİSAN 2004 TARİHİNDE SONA ERECEK

Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişikliklerle kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi, “hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 15.günü akşamına kadar” şeklinde belirlenmiştir. Buna göre, normal hesap dönemine sahip olan mükellefler kurumlar vergisi beyannamesini 1 Ocak – 15 Nisan tarihleri arasında verebilir. Ancak, Maliye Bakanlığı normal hesap dönemine tabi mükelleflerin kurumlar vergisi beyannamelerini 1 Nisan – 15 Nisan tarihleri arasında kabul etmektedir. Normal hesap dönemine tabi mükelleflerin 2003 yılına ait kurumlar vergisi beyannamelerinin 15 Nisan 2004 günü akşamına kadar verilmiş olması gerekmektedir.

Öte yandan, Kurumlar Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, 2003 yılına ait kurumlar vergisinin tamamı 30 Nisan 2004 tarihine kadar tek taksitte ödenecektir.

06.02.2004 tarih ve GVK-14/2004-6 (Yıllık Beyanname) sayılı Gelir Vergisi Sirkülerine göre mükellefler 2003 yılına ait kurumlar vergisi beyannamelerini, bağlı buldukları vergi dairesine yazılı olarak başvurmak şartıyla 30 Nisan 2004 günü akşamına kadar verebilirler. Ek süre talep etmeyen mükelleflerin beyannamelerini 15 Nisan 2004 günü akşamına kadar vermeleri gerektiğini önemle hatırlatırız.

B- YATIRIM İNDİRİMİ KONUSUNDA GELİR VERGİSİ SİRKÜLERİ YAYIMLANDI

1- Mal ve Hizmet Üretim Yeri Tabirleri Açıklandı

İnternet ortamında yayımlanan 24.03.2004 tarihli 22 no’lu Gelir Vergisi Sirkülerinde (Yatırım İndirimi 2), yatırım indirimi uygulaması konusunda açıklamalara yer verilmiştir. Bu sirkülerde hangi tür bina harcamalarını yatırım indiriminden yararlanıp yararlanmayacağı konusunda tereddüt edilen “mal ve hizmet üretim yeri” tanımları yapılmıştır. Sirkülerde mal üretim ve hizmet üretim yeri aşağıdaki gibi açıklanmıştır.

a) Mal üretim yeri

“6948 sayılı Sanayi Sicil Kanunundan hareketle mal üretim yeri, bir maddenin vasıf, şekil, hassa ve terkiibini, makine, cihaz, tezgah, alet veya diğer vasıta ve kuvvetlerin yardımı ile veya sadece el emeği ile kısmen veya tamamen değiştirmek veya bu maddeleri işlemek suretiyle devamlı ve seri halinde imal veya istihsal edilen yerler ile maddelerin çıkarılıp işlendiği yerler olarak tanımlanabilir.

Üretim faaliyetine katkıda bulunan unsurlar arasında sayılan idari bölümler, depo, yemekhane, laboratuvar ve benzerleri, inşa edilen fabrika binası ve müştemilatında yer alıyorsa, mal üretim yeri olarak değerlendirilecektir. Ancak söz konusu bölümler, fabrika binası ve müştemilatının bulunduğu alanın dışında, ayrı bir yerde inşa edilmiş ise, mal üretim yeri olarak değerlendirilemez.

Ayrıca fabrika binası ve müştemilatının bulunduğu alanda yer almasına rağmen, üretime katkısı bulunmayan, lojman, spor salonu, sosyal alanlar vb. de mal üretim yerleri dışındaki alanlardır.”

b) Hizmet Üretim Yeri

“Yatırım indirimi uygulaması açısından, eğitim, sağlık, kültür, spor, turizm, haberleşme, reklamcılık, fuarcılık v.b. faaliyetlerin yapıldığı yerler hizmet üretim yerleridir.

Hizmet üretimiyle ilişkisi dolaylı olmasına rağmen, hizmet üretim yeri kapsamında değerlendirilecek olan bölümlerin belirlenmesinde, mal üretim yerine ilişkin açıklamalar dikkate alınacaktır.”

Sirkülerde “reklamcılık” faaliyetinin yürüttüğü işyeri hizmet üretim merkezi sayıldığına göre, benzeri nitelikteki seyahat acenteliği, muhasebe ve müşavirlik hizmetlerinin görüldüğü yerler de hizmet üretim yeri kabul edilmelidir. Bu konuda özgelge talep edilmesinde yarar bulunmaktadır.

2- Stopajlı ve Stopajsız Yatırım İndirimi Hakkı Olan Mükelleflerde Yatırım İndirimi Hakkının Kullanılmasında Tercih Sorunu

Yatırım indirimi konusunda tereddüt edilen konulardan birisi de hem stopajlı hem de stopajsız yatırım indirimi hakkı bulunan mükelleflerin, kazancın yetersiz olması halinde hangisine öncelik verileceği konusuydu.

24.03.2004 tarihinde yayımlanan sirkülerde, “**hem 24.4.2003 tarihinden önce geçerli olan hükümlere hem de bu tarihten sonra geçerli olan hükümlere göre tespit edilen yatırım indirimi istisnası bulunması halinde, bu iki grup arasında hangisine öncelik verileceğini mükellef kendisi belirleyecektir.**” denilmektedir.

Buna göre, eski ve yeni rejime göre yatırım indirimi hakkı bulunan mükelleflerin kazancının yetersiz olması halinde, önceliği stopajsız kısma verilmesi mümkün bulunmaktadır. Böyle bir tercih mükelleflere önemli bir vergi erteleme imkanı sağlamaktadır. Stopajsız kısma öncelik verilmesi halinde gelir tablosu dipnotunda bu konuda açıklama yapılmalı veya yıllık beyannameye bir açıklama eklenmelidir. 24.4.2003 tarihinden sonra alınan yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırım harcamaları ile teşvik belgesiz yatırım harcamaları yeni yatırım indirimi rejiminden yararlanabilir. Ayrıca, Gelir Vergisi Kanunu’nun geçici 61 veya 65.maddeleri uyarınca dilekçe verip tercihinin yeni rejime göre değiştiren mükelleflerin 24.4.2003 tarihinden sonra yaptığı yatırım harcamaları da yeni rejimden yararlandırılacaktır.

DİKKAT: Konuyla ilgili olarak yayımladığımız 2004/10 sayılı sirkülerin son cümlesinin dikkate alınmaması gerekir !

C- ENFLASYON DÜZELTMESİ YAPILMADAN ÖNCE SATILAN DURAN VARLIKLARIN DURUMU

Enflasyon düzeltmesi ile ilgili 328 no’lu Tebliğin 27 Şubat 2004 tarihinde yayımlanmış olması nedeni ile bu tarihten önce satılan duran varlıkların kar/zararının tespitinde duraksamaya düşülmektedir. Örneğin, Ocak 2004 ayı içinde satılan bir binek otomobiline ait kar/zararın, satış tarihi itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapılmadığı için tespiti mümkün değildir. Bu nedenle satış bedelinin geçici bir hesaba alınması, düzeltme işlemi yapıldıktan sonra kar/zarar hesabının tespit edilmesi

gerekmektedir. Geçici hesap olarak 380 no'lu Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabı kullanılabilir. Ancak, bu hesabın 31.3.2004 tarihine kadar kapatılması gerekir. Aksi takdirde 2004/1.döneme ait geçici vergi matrahı hatalı hesaplanmış olur.

Örnek:

254- Son Aktif Değeri	: 33.868.000.000.-
257- Birikmiş Amortisman	: 32.405.000.000.-
280- Ayrılmış Sayılan Amortisman	: 2.524.000.000.-
522- MDV Yeniden Değ.Artış Fonu	: 8.597.000.000.-

Yukarıdaki değerleri belirtilen otomobilin 10 Ocak 2004 tarihinde 12 milyar lira bedelle satıldığını ve satış işleminin aşağıdaki şekilde kaydedildiğini kabul edelim.

10.01.2004	
136-DİĞER ALACAKLAR	12.120.000.000.-
391- HESAPLANAN KDV	120.000.000.-
380-GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	12.000.000.000.-
/	

Otomobilin enflasyon düzeltmesi sonucundaki düzeltilmiş değerleri aşağıdaki gibi olsun.

254- Düzeltilmiş Aktif Değer	: 30.128.000.000.-
257-Düzeltilmiş B.Amortisman	: 28.827.000.000.-
280-Düzeltilmiş Ayrılmış Say.Amort	: 7.097.000.000.-

Buna göre, söz konusu otomobilin enflasyon düzeltmesi sonucu karı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır. Değer Artışı Fonu düzeltme işlemi sırasında Enflasyon Düzeltme hesabına devredilmiş olup, yeniden değerlendirme oranı ile TEFE artışı arasındaki fark nedeniyle düzeltme sonrası aktif ve pasif hesaplarda azalma meydana gelmiştir.

01.03.2001	
380-GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	12.000.000.000.-
257-BİRİKMİŞ AMORTİSMAN	28.827.000.000.-
254- TAŞITLAR	30.128.000.000.-
280- GELECEK AYLARA AİT GİDERLER (Ayrılmış Sayılan Amortisman)	7.097.000.000.-
679-OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	3.602.000.000.-

(..... Plakalı Otomobilin Satışına İlişkin Düzeltme Kaydı)

Söz konusu otomobilin satışından, enflasyon düzeltmesi yapılmamış olsaydı hesaplanması gereken kar [(32.405.000.000. + 12.000.000.000. + 8.597.000.000.) - (33.868.000.000 + 2.524.000.000.)=] 16.610.000.000.-TL olacaktır. Değer artış fonu sermayeye ilave edildikten sonra satış yapılmış olsaydı bile söz konusu kar enflasyon düzeltmesi yapıldıktan sonraki tutardan daha yüksek hesaplanacaktı. Bu farklılığın nedeni, otomobilin satın alındığı 2000 yılındaki kıst amortisman giderinin 280 hesapta aktifleştirilmesi ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasıdır.

D- 2003 YILINDAKİ YATIRIM İNDİRİMİNE TABİ YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLARDAKİ DÜZELTME FARKI YATIRIM İNDİRİMİNİN HESABINDA DİKKATE ALINMAYACAK

2004/24 sayılı sirkülerimizde belirtildiği üzere yapılmakta olan yatırımlar da parasal olmayan kıymet sayılarak düzeltilecektir.

5024 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 65.maddenin son fıkrasında,

“19.madde kapsamında yatırım indirimi istisnası tutarının tespitinde 01.01.2004 tarihine kadar yapılan harcama tutarı düzeltilmiş değerleri ile dikkate alınmaz.”

hükmüne yer verilmiştir. Bu nedenle 2003 ve önceki yıllarda yer alan Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabının 31.12.2003 tarihi itibarıyla hesaplanan enflasyon düzeltme farkı yatırım indiriminin hesabında dikkate alınmayacaktır.

Saygılarımızla,

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**